als eene private uiting, maar veeleer voor een half officieele kennisgeving.

Burckhardt waarschuwt in bovengenoemd artikel voor het vermengen van godgeleerde »beschouwingen" met de »zaak" der goddelijke openbaring en het in Christus geschonken heil. De theologische beschouwingen kunnen en mogen afwisselen, wanneer men in de zaak slechts het rechte vasthoudt. Het is daarom zeer uit den booze (sehr von Uebel) een broeder van zich te wijzen, wijl hij zich van de hemelsche en eeuwige dingen eene andere »voorstelling" maakt. De hoofdzaak blijft »het persoonlijk geloof aan den Heiland, het bewustzijn, door Hem verlost en in gemeenschap met God getreden te zijn. Dat is de band, die ons allen vereenigt." Maar de kerk, in het bijzonder de Luthersche kerk, heeft er door hare theologen schuld aan, dat de theologische beschouwingen in vaste vormen geprangd en als geldige munten in de gemeenten gebracht werden. Men heeft zich daaraan gewend »met de meeningen, die uit de theologische smederij komen, als met gereedstaande werktuigen te werken". Dit alles heeft ten gevolge gehad, »dat men het er thans voor houdt, dat, als men vasthoudt aan deze vormen en formulen, men genoeg heeft om een Christen te zijn; men is er mede tevreden, als men ze heeft aangenomen en geen twijfel er over behoeft te koesteren. Maar juist die zoo uiterst handig gereedgemaakte waarheid hindert ons daarin, om den weg van boete en bekeering, den weg van zonde en genade werkelijk en feitelijk te bewandelen. Het is een groot nadeel (ein böser schade) onder ons, dat dit zoo is. En is niet dit nadeel, dat ons in den grond der zaak de orthodoxie gebracht heeft, boozer en wanhopiger, dan dat, hetwelk ons de zoogenaamde nieuwere theologie brengen kan?"

Deze uiting is te beschouwen als een uitvloeisel van de jongste conferentie van godgeleerden uit de Herrnhutters, over wier afloop men tot hiertoe niets naders vernam. Die conferentie werd gehouden, om de verontruste gemoederen tot rust te brengen! Maar zonderling, ja betreurenswaardig is het, dat Burckhardt leert, dat, omdat er een doode rechtzinnigheid bestaat, men daarom moet afzien van het formuleeren van de belijdenis der kerk. Reeds de apostel Jacobus zegt: dat het geloof zonder de werken dood is. Daarmede bedoelt de apostel niet het levend geloof, door de liefde werkende, maar het bloot historisch geloof. Is nu daarom het historisch geloof te verwerpen? Van welke heerlijke zaak kan men geen misbruik maken?

Altijd zullen er in de kerk vijgeboomen gevonden worden, die wel bladeren, maar geen vruchten voortbrengen.

Jammerlijk is het evenwel, dat Burckhardt de orthodoxie hiervoor aansprakelijk stelt. Daarmede heeft hij allen, zoowel in de Gereformeerde als in de Luthersche kerk, op het hart getrapt, die hunne belijdenis hebben leeren waardeeren als een dierbaar kleinood, als een kostelijk pand, dat de Heere zijne kerk heeft toebetrouwd, om het zuiver te bewaren.

Wij houden het er voor, dat de leeraars der broedergemeenten zullen moeten terugkeeren van den heilloozen weg, waarop zij zich hebben begeven, willen zij niet hunne gemeenten verwoesten. Of zou er zooveel geloofskracht in de Herrnhuttersche gemeenten gevonden worden, dat daardoor de valsche leeraars kunnen overvleugeld worden? Wij hopen het van harte.

De heer J. Burckhardt gaat verder en leert, dat de door de orthodoxie aangebrachte schade veel »wanhopiger" en »boozer" is dan die, welke ons de zoogenaamde nieuwere theologie brengen kan. Wat deze leeraar onder de Moravische broeders onder »nieuwere theologie" verstaat, is niet recht duidelijk. Bedoelt hij de theologie van Ritschl of de theologie, die meent critiek te moeten uitoefenen op den Bijbel? Of beide te samen? Ritschl heeft de bijl gelegd aan den wortel der kerk, door Godstoorn over de zonde, de noodzakelijkheid van de ver »ening door Christus' zoenoffer, de eeuwige e »ware godheid van Christus te loochenen. Ook de broedergemeente staat op dit fundament, al is hare belijdenis niet belijnd; de liederen bij haren eeredienst in gebruik, de regeering van hare gemeente enz. rusten alle op de waarachtige godheid van Christus en zijn ware menschelijke natuur. Wanneer nu dan Christus' ware godheid geloochend wordt, zou dan dit nog meer schade doen dan eene doode rechtzinnigheid? Komt het dan niet voor, dat jonge theologen het uitspreken, dat zij door de nieuwere theologie den Christus Gods hebben verloren. Weet Burckhardt dan niet, hoevele Christenen in Duitschland, die naar het huis des gebeds opgaan, om Gods Woord te hooren, telkens geergerd naar huis gaan met de overtuiging, dat zij met een regen van menschelijke gevoelens oversproeid zijn geworden, of dat de prediker getracht heeft, hen met sociale beschouwingen te voeden?

En dan de moderne Bijbelcritiek! Wat heeft zij van den Bijbel overgelaten? Het is haast niet te begrijpen, wat het orgaan van de broedergemeente bewogen heeft, om thans zoo ruw op te treden tegen alle Christenen, die gevaar zien in de zoogenaamde nieuwere theologie.

Burckhardt legt grooten weerzin aan den dag tegen de formuleering van het geloof der kerk, als een product uit »de smederij der theologen". Maar moet dan de kerk geen belijdenis hebben, al was het maar alleen, dat zij erkent, dat zij gegrond is op het fundament, eenmaal door de apostelen en profeten gelegd?

Verder onderstelt hij, dat men bij het lezen van zijne overleggingen in vertwijfeling zal uitroepen: »Wat moet men dan eigenlijk gelooven? Alle grond wordt ons onder de voeten weggenomen!" Hij antwoordt hierop: »Dit is de fout, dat men de leermeeningen van anderen heeft overgenomen, in plaats van die zich zelven te verwerven." Hij wil het tegenwoordige geslacht van de belijdenis der vaderen ontdoen, om de altijdblijvende zaak van het Evangelie te redden! Dat men alzus de leiding des Heiligen Geestes, de werking des Geestes in de gemeente, loochent, schijnt Burckhardt niet in te zien. Dat er een arbeid van de kerk is geschied, om de leugen, die in de kerk drong te wederstaan en de waarheid te belijden, dit schijnt men in de broedergemeente, als Burckhardt haar tolk geweest is, niet te erkennen.

Gemengd Nieuws.

Een jammerlijke uitvaart. In Genève werd voor eenigen tijd het lijk van den eenmaal zoo gevierden Darwinist Karl Vogt, hoogleeraar aan de Universiteit van Genève, ter aarde besteld. Op den dag der begrafenis waren vele Genevesche corporatiën in den grooten corridor van het Universiteitsgebouw verzameld, en toch openbaarde zich zekere afkeer, om aan de begrafenis deel te nemen. Toen de tocht zich in beweging zette, verdwenen alle studenten met hunne vaandels. Alleen de Russen volgden de lijkkoets, droegen een krans en gingen tot het kerkhof mede. Uiten de Russische studenten was niemand te zien, behalve de kinderen en nabestaanden der overledene, die in vijf volgkoetsen gezeten waren. Niemand hield bij de geopende groeve eene toespraak. Nauwelijks was de zerk geplaatst of allen, behalve de Russische studenten, gingen heen. Deren overdekten de zerk met bloemen en gingen daarop langzaam heen. Volgens een ander bericht werd er toch wel eene rede gehouden bij het graf van Vogt en wel door prof. Schiff.

Hoe dat alles te verklaren?

In Genève, hoe ook veranderd ten kwade sedert Calvijn's invloed er zoo machtig was, schijnt het niet tot den goeden toon te hooren, om zich openlijk te plaatsen aan de zijde van hen, die zoo ruw mogelijk voor hun ongeloof uitkomen. Zoo bezoeken de menschen van stand de openbare vermakelijkheden niet. Daaruit meenen wij te moeten verklaren, dat de studenten niet met de Russische studenten achter Vogt's lijk wilden gaan. Die Russische studenten zijn toch meest Nihilisten, en in dit gezelschap wilden de Geneefsche zonen der Muzen niet de stad doortrekken.

WINCKEL.

Voor Kinderen.

DE SCHRANDERE HOND.

Newfoundland 1) is een eiland op de oostkust van Noord-Amerika, wel bekend doordat er zooveel kabeljauw gevangen wordt.

Eens bevond zich een vischschoot nabij het eiland en wilde een haven binnenloopen. Doch het weder, dat stil en mooi was toen het vaartuig uitging, was nu geheel veranderd. Zware golven sloegen tegen de kust en het scheen onmogelijk dat de kleine boot, al was zij zeer dicht bij het land, dat bereiken zou.

De menschen op den oever zagen spoedig in wat gevaar de boot verkeerde, en er waren gewillige handen genoeg om te helpen. Maar hoe? Men bezat geen boot en ook geen andere reddingsmiddelen waarover men op een nog betrekkelijk grooten afstand het vaartuig bereiken kon. Angstig liep al 't volk op de kust heen en weer; elk oogenblik werd het gevaar voor de boot grooter.

Te midden van de menigte liep een groote Newfoundlandsche hond, van die soort welke men soms ook hier ziet. Al deze honden zijn uitstekende zwemmers. Het dier scheen met alle aandacht naar de golven te turen en naar het schip dat in nood verkeerde. Eindelijk sprong de hond moedig in de golven, en zwom met alle kracht naar het vaartuig.

Verbaasd zagen de lieden op het strand wat het dier deed. Zij die in de boot waren, begrepen, toen zij den hond bespeurden, ook niet wat hij wilde. Zij poogden hem in hun vaartuig te krijgen, maar jawel! Hoe zij hem ook riepen en lokten, de hond bleef buiten hun bereik en zwom om het schip heen. Zij merkten echter, dat hij telkens den kop in het water stak en nu en dan snoof, als zocht hij iets.

In 't eerst begreep nog niemand wat dit beduiden moest. Doch eindelijk kreeg een der mannen van 't schip een gedachte en riep:

»Geef hem 't eind van een touw! Dat zoekt hij zeker!"

't Volgende oogenblik werd een lijn over boord en naar den hond geworpen. Zoodra zag deze dit niet, of hij greep het uiteinde in den bek en zwom snel weg naar het strand. Weldra was hij daar aangekomen. Men vatte het touw, dat lang genoeg was om van de boot tot het land te reiken, en om kort te gaan, de boot en de bemanning kwamen behouden binnen. Dat de matrozen den hond, die Tijger heette, liefkoosden en behoorlijk trakteerden, begrijpt ge. Zij hadden naast God, aan dien hond hun leven te danken.

DE AMERIKAANSCHE LEEUW.

1

Heel knappe jongens en meisjes die dit lezen, zullen zeker denken dat het een vergissing is, want, zoo hoor ik hen zeggen, er zijn geen leeuwen in Amerika.

Nu, dit is zoo, en zelfs weet men niet dat ze er ooit geweest zijn. Hoe dit komt, weet men ook niet. Een jongen hoorde ik eens zeggen, dat het was omdat ze nooit uit Afrika hebben durven overzwemmen. Wat dunkt u daarvan?

Maar als hier nu boven staat: Amerikaansche leeuw, dan is dit toch geen dwaasheid. Want er bestaat werkelijk een beest dat dien naam draagt. 't Is waar, dat hij gemeenlijk als *Poema* of *Kagoeaar* bekend staat, doch in Zuid-Amerika zelf noemen de veehoeders of Gauchos 2), die nog al eens met hem te doen hebben, hem *Leon*, en dat is het Spaansche woord voor leeuw. Waarom, dat zult gij hooren. De geleerde heeren echter in de geheele wereld noemen den Poema of Kagoeaar of Leon of Amerikaanschen leeuw met een Latijnschen naam (net als zij alle andere dieren ook doen). En dan heet het dier *felis concolor*. Elk dierenkenner weet dan dadelijk wie bedoeld wordt. Doch al roept ge den poema in 't Spaansch of in 't Latijn, hij komt toch niet, en dat is maar goed ook.

Toch is het niet kwaad dat ge op dien Latijnschen naam let. *Felis* beteekent namelijk *kat* en alle dieren die tot het kattengeslacht behooren en dat zijn er zeer, zeer vele, krijgen in de dierkunde dit »felis" vóór hun naam. De leeuw b.v. heet *Felis Leo*, d. i. de kat die leeuw heet. Leeuwen, tijgers, luipaarden, tot de onnoozele poes die gij aait toe, zijn allen van de familie *felis*. Zoo ook de poema, gelijk ge straks al gemerkt hebt. Is hij dan ook al zelf geen leeuw, hij is hem toch na in de familie. Bovendien lijkt hij door zijn geelachtig rood haar althans in kleur veel op de leeuwen, die 't meest voorkomen.

De poema is een slank en lenig dier. Plomp, maar heel sterk zijn alleen zijn krachtige pooten met geweldige klauwen. Hij wordt zoo wat een Ned. el lang of den staart er bij gerekend, anderhalve. Daar hij maar ruim een halve el hoog wordt, begrijpt ge wel dat hij lang zoo groot niet is als een leeuw. Ook nog door meer is hij van dezen best te onderscheiden. De ronde grauwe kop is zeer klein; boven en onder de oogen ziet men kleine witten vlekken. Keel en buik zijn geheel wit. De ooren zijn zwart van buiten en wit van binnen en manen heeft hij niet. Net als allo katten heeft hij een flinken knevelbaard. Brullen doet hij niet; wordt hij boos, dan begint hij te knorren, gelijk ook wel tweebeenige schepselen doen.

Het vaderland van de poema is niet klein: heel Amerika, van Patagonië tot Kanada. Zie maar eens op de kaart welk een streek dat is. Ook weet hij zich heel goed naar 't verschil van woonplaats te schikken. 't Liefst woont hij in bosschen of eigenlijk aan de zoomen der bosschen en in de eindelooze vlakten, die geen boomen, maar enkel hoog gras hebben. Zulke vlakten heeten *pampas* in Zuid-Amerika, elders noemt men ze ook savannen of steppen. Tusschen dit hooge gras weet de poema zich heel netjes te verbergen en in de pampas rondom Buenos-Ayres komt hij dan ook veel voor. Voor boomen bestijgen is hij echter ook volstrekt niet vervaard. Al is de stam ook loodrecht, de poema is met een vervaarlijken sprong in de hoogte. Gij merkt nu, dat ook hij de katten net als bij de menschen verschil bestaat in de manier waarop zij hoogerop gaan. Er zijn springers en klimmers.

Hierin echter lijkt de poema weer op de huiskat, dat hij aan nat een hekel heeft. Op land dat veel onderloopt wil hij niet wonen. Evenmin aan de oevers van rivieren en stroomen. In een waterland als het onze zou hij dus niet op zijn gemak zijn. Ik geloof echter dat ons dit niet behoeft te spijten.

HOOGENBIRK.

1) Spreek uit: *Njoe fjoendlend.*
2) Spreek uit: *Ka-oe-tjoes.*

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Siddeburen (Gron.), J. Fokkinga te Houwerzijl (Gron.) — Rijssen, E. Kropveld te Driesum. — Oosterbeek, H. Teerink te Werkendam. — Gouda A, A. H. Gezelle Meerburg te Delft A.

AANGENOMEN: Schoonhoven (Z.-H.) B, M. Keulemans te Zierikzee. — Nieuwerkerk aan den IJsel, G. Dalhuijzen te Heinkenszand (bij Goes).

BEDANKT: Hollandscheveld (Dr.), C. H. P. Krohne te Zoutkamp (Gron.) — Axel B, E. Drost te Vlaardingen B. — Weesp, A. Middelkoop te Nijkerk op de Veluwe.

Nederlandsche Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Mijnsheerenland c. a., P. J. Bisperink te Waspik. — Schoonhoven, P. S. Bartstra te Streefkerk. — Benthuisen (cl. Leiden), Nieuwpoort (cl. Gouda), Zandeweer en Groote Lindt c. a., Ritthem (cl. Middelburg) en Blauwkapel, T. Stigter, cand. te Moordrecht. — Hasselt, D. Osinga te Wijckel. — Randwijk (cl. Arnhem), R. Jaarsma te Balk (cl. Gron.) — Goudswaard, E. G. J. Bal, cand. te Rotterdam. — Achlum-Hitzum (cl. Franeker), M. Buiskool te Burgwerd c. a. — Halle (Geld.), L. S. de Bruijn, emer. pred. O.-I. — Odijk, J. Ph. Hattink te Harderwijk. — Krimpen aan de Lek, P. Kuylman te Bunnik. — Ferwerd (Fr.), J. Groeneweg te West-Terschelling. — Beetgum, A. van der Heide, cand. — Heeze en Leende, J. G. C. Moorrees Bz. te Aalst (gem. Poederoijen.)

AANGENOMEN: Lienden (bij Tiel), H. A. Heijer te Hagestein. — Lemele, A. van der Flier, cand. — Lutkewierum, S. J. Piso te Oldeholtwolde. — Wolsum c. a., J. Hengst, cand. — Nieuwerkerk aan den IJsel, G. Dalhuijzen te Heinkenszand. — Zoelmond, F. H. Germs Jr., cand. te Bathmen. — Huisen, J. Wessels Boer te Akkerwoude.

BEDANKT: Wedde, L. Offerhaus, cand. — Meeuwen, G. J. van den Pol te Werkendam. — Terwispel, D. Beukema te Oosterhesselen. — Elburg, J. L. Pierson te Hengeloo. — Oldeboorn (cl. Heerenveen), J. L. Tichelaar te Nijland (cl. Sneek). — Ter Aar (cl. Leiden) en Langeraar c. a., W. van Slooten te Rouveen. — Peize, K. Muller te Loppersum. — Ochten, P. Bokma te Bruinisse (Zeeland). — Wilsum, J. A. C. Rijnenberg te Buurmalsen. — Aalten, B. de Planque te Gendringen. — Oene (toez.) en Elst P. Kuylman te Bunnik. — Henkelum, J. B. Benders te Zijderveld. — Oud-Beierland, J. W. H. Kalkman te Alfen aan den Rijn.

Evang. Luth. Kerk.

BEROEPEN: Groede (Zeeland), C. Th. Scharten te Tiel.

Advertentien.

Heden leed de Geref. kerk een zeer gevoelig verlies. Onze geliefde Broeder

JOHANNES DEN BOER,

ontsliep na langdurig lijden in zijnen Heere en Heiland. De kerkeraad verliest in hem een wakkeren scriba en de gemeente een lieflijken broederdiaken.

Namens den kerkeraad der Geref. kerk te Breukelen,

Ds. J. FOKKER, *t.-Scriba.*

Breukelen, 24 Juni 1895.

L. G. WEISZ & Co.,
Commissionairs in Effecten,
Prinsengracht bij de Prinsenstraat,
No. 157.
AMSTERDAM.

G. F. JURJAANZ, Orgelmaker.
Amerik. Orgelhandel,
Haarlemmerdijk 88, Amsterdam.
Steeds voorhanden uitgebreide sorteering, van de solidste fabrieken.
Directe aanvoer. Laagste Prijzen.
VRAAG CATALOGUS.
Engros en Détail.

P. VAN EIJK.
Firma JOHANNES KRAMER & Co.,
DAM 15—17, AMSTERDAM.
Koopen en verkoopen EFFECTEN, diverse LOTEN en vreemde COUPONS, Wisselen Gouden Zilveren MUNTEN en vreemde Banknoten. Sluiten PROLONGATIEN en BELEENINGEN. Nemen gelden à DEPOSITO ½ pCt onder de prolongatiekoers. Bedragen tot en met Duizend Gulden worden op vertoon terugbetaald.

EEN JAAR OP REIS IN DIENST DER ZENDING,
DOOR
F. LION CACHET.
Het oorspronkelijk plan was dit werk te doen verschijnen **in tien afleveringen elk van 48 bladzijden, tot den prijs van ƒ 4.50.**
De **tiende** van die beloofde afleveringen is verzonden.
Maar daarmede is het werk op verre na nog niet compleet.
Het zou voor den schrijver niet ondoenlijk geweest zijn de verdere stof zoo te bekrimpen en zoo beknopt te behandelen, dat met een paar vel, hoogstens met een geheele elfde aflevering, het boek compleet te krijgen was, in dier voege, dat geen der inteekenaren **formeel** eenige reclame had kunnen inbrengen.
Dat was echter beiden, schrijver en uitgever, de eer te na. Beiden getroostten zich liever aanzienlijke opofferingen dan een werk te leveren, dat wel **rechtens** aan de bepalingen voldeed, maar tot aanmerkingen recht van bestaan zou geven, waarvoor een goed auteur en een bekend uitgever zich hoeden moeten.
Nauwkeurige berekening deed zien dat het boek de helft grooter moet worden dan geraamd was, indien het zal beantwoorden aan de eischen, die het zichzelf in het eerste gedeelte gesteld heeft.
Er moeten dus nog vijf afleveringen elk van 48 bladzijden bijkomen.
Het plan is deze te doen verschijnen in zoo geregelde volgorde, dat het boek uiterlijk 15 October dezes jaars compleet is.
De afleveringen worden aan de inteekenaren gratis toegezonden.
Bovendien blijft echter — en dit is onverplicht — de gelegenheid tot inteekening open tegen de oude voorwaarden (betaling van 10 afleveringen à ƒ 0.45 = ƒ 4.50 compleet) tot op den dag, waarop de laatste aflevering verzonden wordt.
Daarna behoudt de uitgever zich voor den prijs te verhoogen.
Schrijver en uitgever vertrouwen, dat deze gelegenheid, om zeldzaam goedkoop een nieuw werk in bezit te krijgen, niet vruchteloos zal aangeboden worden. De termijn is evenwel niet lang, zooals men ziet, slechts ongeveer 5 maanden, **en het aantal nog beschikbare exemplaren is beperkt.**
Dit werk zal spoedig meer en meer blijken een **standaardwerk voor alle vrienden der Zending in Nederland** te zijn.
De Uitgever,
J. A. WORMSER.

EXCELSIOR.
Geïllustreerd Tijdschrift voor Neerlands Jongelingschap en Volk
ONDER REDACTIE VAN
A. J. HOOGENBIRK en J. A. WORMSER.
Prijs per jaargang (12 Nrs. à 16 pag. en 12 Nrs. à 8 pag.) ƒ 3.50.
Inhoud van het No. van 21 Juni 1895: **De Kerk van de „Valleien", X** (*met plaat*). — **Jacobus Revius II.** — **Uit den laatsten tijd.** — **De Liefdemaaltijd.** — **Uit het leven.** — **Correspondentie.**
Amsterdam. HÖVEKER & ZOON.

Uitgaven van J. A. WORMSER, te Amsterdam.

WERKEN van Dr. A. KUYPER

Het werk van den Heiligen Geest.
Deel I. **Voor de kerk in haar geheel.** Deel II en III. **Voor de enkele personen.** In fraaien stempelband **ƒ 6.90**; ingen. **ƒ 7.50**;
☞ *Afzonderlijke deelen zijn niet verkrijgbaar.*

Gomer voor den Sabbath.
Meditatiën over en voor den Sabbath.
In stempelband **ƒ 2.40**; ingenaaid **ƒ 1.90.**

Tractaat van den Sabbath.
Historische dogmatische studie.
Prijs ƒ 1.60. Gebonden ƒ 2.10.

De twaalf Patriarchen.
Bijbelsche Karakterstudiën. Prijs net ingebonden **ƒ 1.—**, ingenaaid **ƒ 0.75.**

De drie Formulieren van Eenigheid,
voor kerkelijk en huiselijk gebruik, benevens het **Kort begrip der Christelijke Religie,** uitgegeven door de Predikanten C. A. RENIER en B. VAN SCHELVEN. *Negende Vijfduizend.* Prijs gecartonneerd **ƒ 0.40**, 25 ex. **ƒ 9.50**, 50 ex. **ƒ 18.—.** In rood linnen stempelband **ƒ 0.90.**
Dezelfde uitgave met wit papier voor handteekeningen **ƒ 1.25.**

Dringende bede om hulp
uit een naburig land, gericht aan de Evangelische Christenheid in Nederland.
De ondergeteekende, Evangelieprediker te Mechelen en Leuven, wendt zich met eene dringende, nadrukkelijke bede om hulp tot zijne land- en geloofsgenooten.
Ten Zuid-Oosten van Leuven ligt, op een afstand van ongeveer 2 uur, een Vlaamsch dorp, Haesrode-Bierbeek, met eene geheele R.-Cath. bevolking. De eenige Protestant, zijnde voor bijna vijftig jaar uit Rome tot het Evangelie overgegaan, bleef gedurende dit groote tijdperk, ondanks alle bestrijding van vijandelijke zijde, aan zijne belijdenis getrouw. Hij was een dier stillen in den lande, die, alhoewel slecht ter tale, nochtans door zijn leven, handel en wandel het zegel drukte op en getuigenis gaf van hetgeen zijn hart in stilheid beleed, totdat de Heere hem in Juni 1894 op 83-jarigen leeftijd tot Zich nam. De ondergeteekende, door de familie van den overledene daartoe dringend uitgenoodigd, heeft, in gezelschap van eenige vrienden, het stoffelijk overschot ter aarde besteld. Eene zeer nieuwsgierige menigte van 500—600 zielen verdrong zich bij het sterfhuis en rondom de geopende groeve en luisterde zeer aandachtig naar de Evangelieverkondiging. Het behaagde den Heere dit voorval tot eene oorzaak van opwekking aldaar te stellen. Schrijver dezes begaf zich, daartoe herhaaldelijk dringend verzocht zijnde, onderscheidene malen naar het dorp, sprak over het Evangelie onder den blooten hemel, en mocht, door Gods genade, de schoonste resultaten aanschouwen. Sedert lang verlangt men nu zeer naar een lokaal waarin *gereegelde* Evangelieprediking kan plaats hebben. Evenwel bevinden zich noch daar, noch te Mechelen of Leuven, vele edelen, machtigen of rijken. Men doet intusschen wat men kan. Een eenvoudig landbouwer beloofde een stuk bouwgrond van 84 M². Men zal *zelf* tweemaal het benoodigde aantal steenen bakken, om door verkoop der eene helft, de andere voor een groot gedeelte kosteloos te hebben. Een broeder te Mechelen maakte het ontwerp en begrooting en nam op zich den bouw zonder verdienste te verrichten. Ook zal een collecte onder hen en ons worden gehouden. Doch ondanks dit alles ontbreken ons nu nog *ruim* 2000 franken. Daarom komen de vereenigde broeders van Mechelen, Leuven en genoemd dorp u, bevoorrechte Christenen van Nederland, *dringend* verzoeken, ons de behulpzame hand te bieden. Betoon met ons metterdaad uwe hartelijke dankbaarheid jegens den Heere. Onze verwachting is, nevens God, van u: daarom: »Kom over en help ons!" Bloeiend Protestantsche gemeenten zijn hier in de eeuw der Kerkhervorming geweest, welke voor een groot gedeelte in bloed en tranen zijn ondergegaan. Laat ons herstellen en redden wat mogelijk is. Het ijzer dient gesmeed terwijl het heet is. Met de hoop en bede, dat deze hulpkreet in menig gemoed hartelijken weerklank vinden moge, heeft schrijver dezes de eer in afwachting te teekenen:

Namens ondergetaand Comité van Evangelisatie,
B. BUT H.Jzn., *Evangelieprediker.*
Mechelen (België), Zandpoortvest 8.

Ds. P. ROCHEDIEU, *Brussel*, Avenue Louise 208, *Président.*
Ds. J. H. C. WAGNER, *Antwerpen*, Rue des Nerviens 36, *Vice-Président-Penningmeester.*
Ds. J. E. B. L. ANDRY DOORNIK, Rue des Maux 15, *Secretaris.*

Bij J. A. WORMSER, te Amsterdam, verscheen:
VOOR EEN DISTEL EEN MIRT.
Geestelijke overdenkingen bij den Heiligen Doop, het doen van Belijdenis en het toegaan tot het Heilig Avondmaal,
DOOR
Dr. A. KUYPER.
2de druk. — Volksuitgave.
Prijs ƒ 0.60.
VOOR UITDEELINGEN (TEN DIENSTE VAN KERKERADEN enz.)
25 Ex. ƒ 12.50; 50 Ex. ƒ 22.50.
Van de groote (eerste) uitgave zijn nog enkele exemplaren verkrijgbaar à ƒ 1.80; gebonden ƒ 2.30.

ENCYCLOPÆDIE
DER
Heilige Godgeleerdheid,
DOOR
Dr. A. KUYPER.
Drie Deelen, ingenaaid ƒ 16.75; in drie halflederen banden ƒ 21.25. (Losse banden per stuk ƒ 1.—).
Amsterdam. De Uitgever, J. A. WORMSER.

ELECTRISCHE DRUKKERIJ.
Voorheen J. J. ARND en ZONEN.